

RIIGI TEATAJA

Nr. 48.

9. juunil 1936.

Nr. 48.

- Art. 390. Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise, samuti ka nende kaablite abil toimetatava telegraafilise ja telefonilise liikimise konventsiooni kinnitamise seadus. — Konventsioon.
391. Õpetajate Koja seadus.
392. Administratiiv-sissenõudmist teostavate omavalitsusteenijate seadus.
393. Jõuvankrite liini- ja juhuveo korraldamise seadus.
394. Konsulaarmaksude seaduse muutmise seadus.
395. Ravimite hinnakirja määruse muutmise määrus.
396. Riigiparkide heakorra määrus.

390. Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise, samuti ka nende kaablite abil toimetatava telegraafilise ja telefonilise liikimise konventsiooni kinnitamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 29. mail 1936.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Helsingis 16. aprillil 1936 allkirjutatud Konventsioon Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatava telegraafilise ja telefonilise liikimise kohta.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega konventsiooni prantsuskeelne tekst ühes eestikeelse tõlkega.

Tallinnas, 29. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

Joh. Müller
Välisministri k. t.

Konventsioon Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatava telegraafilise ja telefonilise liikimise kohta.

Eesti Vabariigi Riigivanem ja Soome Vabariigi President, toetudes Helsingis 29. oktoobril 1921 sõlmitud konventsioonile Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite omandiõiguse kohta, otsustasid sõlmida edaspidise ratifitseerimise reservatsiooniga uue lepingu Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatava telegraafilise ja telefonilise liikimise kohta. Selleks nad nimetasid oma täisvolinikeks:

Eesti Vabariigi Riigivanem:

Härra Hans Rebase, Eesti erakorraline saadik ja täievoliline minister Helsingis,

Soome Vabariigi President:

Härra Gunnar Ernst Fredrik Albrecht'i, Soome Posti ja Telegraafi peadirektor,

kes pärast oma heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste vahetamist leppisid kokku järgmises:

Artikkel 1.

Eesti ja Soome posti ja telegraafi administratsioonid määravad omavahelisel kokkuleppel kindlaks, missuguseid kaableid peab kasutatama telegrafeerimiseks, telefoneerimiseks või üheaegselt telegrafeerimiseks ja telefoneerimiseks.

Artikkel 2.

Mõlemad administratsioonid muretsevad ja peavad korras kaablite mõõtmisriistad ning muud tarvilikud aparaadid.

Artikkel 3.

Kumbki administratsioon kannab hoolt oma rannikule väljuvate kaablite poole korrashoidmise eest. Mingi kaablivigastuse korral korraldavad mõlemad administratsioonid tarvilisi mõõtmisi vigastuskoha kindlaksmääramiseks, parandavad vigastuse ning teatavad teineteisele ettevõetud mõõtmiste tagajärgedest ja parandustest. Kummalgi administratsioonil on õigus esindatud olla nende tööde juures, kuid töödega ei tohi sellise esindaja ootamisel viivitada.

Artikkel 4.

Kaablite korrashoidmise ja parandamise kulud tasutakse võrdseis osades nii, et Eesti tasub poole sellekohaseist Soome kuludest ja Soome — poole Eesti samalaadseist kuludest. Nende kulude kohta mõlemal pool koostatud arvete võrdlemine ja saldo tasumine toimub igal aastal detsembrikuu jooksul.

Artikkel 5.

Kaableid vastavate telegraafi- või telefoniasutistega ühendavate telegraafi või telefoni maa-aluste ja õhujuhmete korrastuskulud, samuti kaabliotsade ühest kohast teise ümberpaigutamise kulud kannab kumbki administratsioon oma riigi territooriumi suhtes, ilma et teine administratsioon võtaks osa nendest kuludest.

Artikkel 6.

Kui mõlema leppeosalise riigi sõjaväelised võimud ühise sõjategevuse korral soovivad saada kaableid oma käsutusse, antakse viivitamata nende käsutusse soovitud arv kaableid ilma käesoleva konventsiooni takse kohaldamata. Mõlema riigi sõjaväelised võimud peavad kumbki oma poole suhtes hoolitsema nende kaablite korrashoidmise ning vastaval juhul parandamise eest. Pärast rahu tegemist antakse kaablid viivitamata tagasi posti ja telegraafi administratsioonidele.

Artikkel 7.

Tallinna ja Helsingi telegraafikontorid toimetavad telegrammide vahetamist trafiku rohkuse järgi kas Morse, Hughesi või mingit teist süsteemi aparaatide abil. Telegramme antakse üle kogu ööpäeva jooksul.

Artikkel 8.

Telegrammide vahetamisel tarvitatava elektrivoolu pinge määratakse kindlaks kokkuleppel mõlema administratsiooni vahel.

Artikkel 9.

Kaableid kasutatakse lepinguosaliste maade vahel nii terminaal- kui ka transiittelegrammide vahetamiseks. Nende telegrammide eest võetakse peale terminaal- või transiitmaksude veel kaablimaksu, mille suurus ja jaotus mõlema maa vahel määratakse kindlaks järgneva tabeli kohaselt:

Liikimiste äratähendamine	Sõna pealt		
	Kaabli- maks	Eesti osa	Soome osa
	Kuldsantiimid		
Korrespondentsi eest, mis vahetatakse:			
1. Eesti ja Soome vahel	4	2	2
2. a) Ühelt poolt Eesti ning teiselt poolt Taani ja Norra vahel Uusikaupunki kaudu . . .	3.5	1	2.5
b) Ühelt poolt Eesti ning teiselt poolt Suurbritannia, Iiri Vaba Riigi ja Saksa vahel Uusikaupunki kaudu, ning Eesti ja NSVL vahel	3.5	1.75	1.75
c) Eesti ja Rootsi vahel Uusikaupunki kaudu	7	2.5	4.5
3. a) Soome ja NSVL vahel	3.5	1.75	1.75
b) Soome ja Danzigi vahel otseteed Läti ja Poola kaudu	4	2	2
c) Soome ja Leedu vahel Läti kaudu	4.5	2.25	2.25
d) Soome ja Poola vahel Läti kaudu	5	2.5	2.5
Kõigi muu Euroopa korrespondentsi eest	7	3.5	3.5
Korrespondentsi eest väljastpoolt Euroopat	12	6	6

Kui üks sihitusteedest telegraafilise korrespondentsi vahetamiseks Eesti ja Rootsi, Eesti ja Norra, Eesti ja Taani, Eesti ja Inglise, Eesti ja Saksa vahel osutub mingisugusel põhjusel odavamaks kui transiittee Soome kaudu, siis kaablimaks alandatakse vastavas proportsioonis samade kogutakside saamise otstarbel või kaotatakse täielikult.

See kaablimaksu alandamine või kaotamine toimub ainult sel juhul, kui üleandmine mingil ülaltähendatud teel ei ole aeglasem kui Soome kaudu.

Artikkel 10.

Telegraafilise korrespondentsi vastastikusel vahetamises, arvete pidamises ja õiendamises, saldode tasumises, samuti ka igasuguses telegraafitalituses puutuvas menetluses täidavad leppeosaliste riikide posti ja telegraafi administratsioonid kehtiva Teleühenduste rahvusvahelise konventsiooni ja sellele lisatud Telegraafireglemendi eeskirju, kuivõrd käesolevas konventsioonis ei ole ette nähtud teisiti.

Artikkel 11.

Telefonitalitusele kohaldatakse kehtiva Teleühenduste rahvusvahelise konventsiooni ja sellele lisatud Telefonireglemendi eeskirju, samuti ka mõlema administratsiooni poolt vastuvõetud Telefoni Rahvusvahelise Nõuandva Komitee soovitusi. Lubatud kõnelliigid määratakse kindlaks mõlema administratsiooni omavahelisel kokkuleppel.

Artikkel 12.

Telefonitalituses terminaaltaksid kindlaksmääramise otstarbel:

Eesti territoorium moodustab üheainsa piirkonna;

Soome territoorium on jaotatud viide piirkonda, mis määratakse järgmiselt:

Piirkonda A kuuluvad Ahvenamaa provintsi võrgud.

Piirkonda B kuuluvad Soome mandri võrgud lõunapool 62°N ja läänepool Greenwichi 26. meridiaani.

Piirkonda C kuuluvad võrgud lõunapool 62°N ja idapool Greenwichi 26. meridiaani.

Piirkonda D kuuluvad võrgud 62°N ja 64°30' N vahel.

Piirkonda E kuuluvad võrgud põhjapool 64°30' N.

Terminaalosad.

Kummalegi administratsioonile kuuluv taksüühiku osa, ühes arvatud merealuste kaablite kasutamise eest kuuluvad maksuosad, määratakse kindlaks järgmiselt:

Eesti.

Iga Eestist mineva või Eestisse tuleva kõne eest: 0,90 kuldfranki.

Soome.

Iga Soomest mineva või Soome tuleva kõne eest:

piirkonna A suhtes	1,80	kuldfranki;
piirkonna B „	0,90	„
piirkonna C „	1,50	„
piirkonna D „	1,50	„
piirkonna E „	2,10	„

Artikkel 13.

Artiklite 4, 7, 9, 10 ja 11 eeskirju, samuti eelolevas 9. artiklis ettenähtud takse võib muuta igal ajal mõlema posti ja telegraafi administratsiooni omavahelisel kokkuleppel.

Kumbki administratsioon jätab enesele õiguse pärast teisele administratsioonile teatamist muuta oma territooriumi suhtes 12. artiklis ettenähtud piirkondade piire ja takse.

Artikkel 14.

Käesolev konventsioon jõustub kuu aja pärast peale ratifikatsiooniaktide vahetamist.

Käesolev konventsioon asendab 20. aprillil 1925 Helsingis sõlmitud Konventsiooni Eesti ja Soome vaheliste merealuste kaablite korrashoidmise ja kasutamise kohta, samuti ka nende kaablite abil toimetatava telegraafilise ja kaugekõnelise läbikäimise kohta Eesti ja Soome vahel.

Käesolev konventsioon on kehtiv määramata aja jooksul ning teda võib üles öelda kolmekuise etteteatamisega.

Tehtud kahes eksemplaris Helsingis, 16. aprillil 1936.

Hans Rebane
(L. S.)

G. E. F. Albrecht
(L. S.)

Convention concernant l'entretien et l'utilisation des câbles sous-marins entre l'Estonie et la Finlande, ainsi que les communications télégraphiques et téléphoniques échangées au moyen de ces câbles.

Le Président de la République d'Estonie et le Président de la République de Finlande, se basant sur la Convention conclue à Helsinki, le 29 octobre 1921, concernant les droits de propriété des câbles sous-marins entre l'Estonie et la Finlande, ont résolu de conclure, sous réserve de ratification, une nouvelle Convention concernant l'entretien et l'utilisation des câbles sous-marins entre l'Estonie et la Finlande et les communications télégraphiques et téléphoniques échangées au moyen de ces câbles. A cet effet, ils ont nommé pour leurs plénipotentiaires:

Le Président de la République d'Estonie:

M. Hans Rebane, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire d'Estonie à Helsinki,

Le Président de la République de Finlande:

M. Gunnar Ernst Fredrik Albrecht, Directeur Général des Postes et des Télégraphes de Finlande,

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit:

Article 1.

Les Administrations des Postes et des Télégraphes d'Estonie et de Finlande déterminent, d'un commun accord, lesquels des câbles doivent être utilisés respectivement pour la transmission des télégrammes, pour la transmission des conversations téléphoniques et, enfin, pour la transmission simultanée des télégrammes et des conversations téléphoniques.

Article 2.

Les deux Administrations assurent l'acquisition et l'entretien des instruments de mesure des câbles ainsi que des autres appareils nécessaires.

Article 3.

Les deux Administrations se chargent de l'entretien des moitiés des câbles aboutissant à leurs côtes. En cas d'endommagement d'un câble, les

deux Administrations entreprennent les mesurages nécessaires afin de déterminer le lieu de l'endommagement, le réparent et se font mutuellement connaître le résultat des mesurages et des réparations entreprises. Les deux Administrations sont autorisées à se faire représenter à ces travaux, toutefois ceux-ci ne doivent pas être retardés à cause l'attente de l'arrivée d'un tel représentant.

Article 4.

Les frais d'entretien et de réparation des câbles sont répartis par parts égales, de sorte que l'Estonie supporte la moitié des frais respectifs de la Finlande, et la Finlande la moitié des frais analogues de l'Estonie. Les comptes de ces frais, dressés de part et d'autre, sont comparés et le solde est liquidé annuellement, dans le courant du mois de décembre.

Article 5.

Les frais d'entretien des lignes télégraphiques ou téléphoniques souterraines et aériennes reliant les câbles aux bureaux de télégraphe ou de téléphone respectifs, ainsi que les frais entraînés par le transfert des extrémités des câbles d'un endroit à un autre sont à la charge de chacune des deux Administrations, en ce qui concerne le territoire de l'État correspondant, sans que l'autre Administration prenne part à ces frais.

Article 6.

Si les autorités militaires des deux États contractants, en cas d'une action militaire commune, désirent pouvoir disposer de câbles, le nombre désiré des câbles est immédiatement mis à leur disposition, sans application des taxes de la présente Convention. Les autorités militaires des deux États sont chargées, chacune pour sa part, de l'entretien et, le cas échéant, de la réparation de ces câbles. Après la conclusion de la paix, les câbles sont immédiatement remis aux Administrations des Postes et des Télégraphes.

Article 7.

Les bureaux de télégraphe à Tallinn et à Helsinki transmettent les télégrammes en se servant des appareils Morse, Hughes, ou d'un autre appareil quelconque, selon l'intensité du trafic. Les télégrammes sont transmis pendant toutes les 24 heures.

Article 8.

Les deux Administrations fixent d'un commun accord l'intensité du courant électrique à utiliser pour la transmission des télégrammes.

Article 9.

Les câbles sont utilisés pour l'échange entre les deux pays contractants des télégrammes terminaux de même que des télégrammes en transit. Ces télégrammes sont soumis, outre les taxes terminales ou celles de transit, à une taxe de câble dont le montant et la répartition entre les deux pays sont fixés comme il est indiqué dans le tableau ci-après :

Indication des relations	P a r m o t		
	Taxe de câble	Part de l'Estonie	Part de la Finlande
	C e n t i m e s - o r		
Pour les correspondances échangées :			
1. Entre l'Estonie et la Finlande	4	2	2
2. a) Entre l'Estonie d'une part et le Danemark et la Norvège d'autre part, par la voie d'Uusikaupunki	3.5	1	2.5
b) Entre l'Estonie d'une part et la Grande- Bretagne, l'État libre d'Irlande et l'Alle- magne d'autre part, par la voie d'Uusikaup- unki et entre l'Estonie et l'U.R.S.S.	3.5	1.75	1.75
c) Entre l'Estonie et la Suède, par la voie d'Uusikaupunki	7	2.5	4.5
3. a) Entre la Finlande et l'U.R.S.S.	3.5	1.75	1.75
b) Entre la Finlande et Danzig, par la voie de Lettonie et de Pologne directe	4	2	2
c) Entre la Finlande et la Lithuanie, par la voie de Lettonie	4.5	2.25	2.25
d) Entre la Finlande et la Pologne, par la voie de Lettonie	5	2.5	2.5
Pour toutes les autres correspondances euro- péennes	7	3.5	3.5
Pour les correspondances extra-européennes . .	12	6	6

S'il est constaté que, pour une raison quelconque, l'une des voies de transmission de la correspondance télégraphique entre l'Estonie et la Suède, l'Estonie et la Norvège, l'Estonie et le Danemark, l'Estonie et l'Angleterre, l'Estonie et l'Allemagne est moins onéreuse que la voie de transit par la Finlande, la taxe de câble, sera, afin d'obtenir les mêmes taxes totales, réduite dans une proportion correspondante ou entièrement annulée.

Cette réduction ou annulation de la taxe de câble ne peut avoir lieu qui si la transmission par la voie en question n'est pas moins vite que par la voie par la Finlande.

Article 10.

En ce qui concerne la transmission réciproque de la correspondance télégraphique, l'établissement et la vérification des comptes, la liquidation des soldes, ainsi que toute opération relative au service télégraphique, les deux Administrations des Postes et des Télégraphes des États contractants observent les dispositions de la Convention internationale des télécommunications en vigueur et du Règlement télégraphique y annexé, en tant que d'autres dispositions ne sont pas prévues dans la présente Convention.

Article 11.

Au service téléphonique sont appliquées les dispositions de la Convention internationale des télécommunications en vigueur et du Règlement téléphonique y annexé, ainsi que les avis du Comité Consultatif International Téléphonique approuvés par les deux Administrations. Les catégories de

conversations admises sont fixées d'un commun accord par les deux Administrations.

Article 12.

Pour la détermination des taxes terminales dans le service téléphonique:
La territoire de l'Estonie ne comprend qu'une seule zone.

Le territoire de la Finlande est divisé en cinq zones terrestres, définies comme suit:

La zone A comprend les réseaux de la province d'Åland;

La zone B comprend les réseaux du continent de la Finlande situés au sud de 62°N et à l'ouest du 26-e méridien de Greenwich;

La zone C comprend les réseaux situés au sud de 62°N et à l'est du 26-e méridien de Greenwich;

La zone D comprend les réseaux situés entre 62°N et 64°30' N;

La zone E comprend les réseaux situés au nord de 64°30' N.

Partis terminales.

La part revenant à chaque Administration, par unité de taxe, les quote-parts afférentes à l'utilisation des câbles sous-marins y comprises, est fixée comme suit:

Estonie.

Pour toute conversation originaire ou à destination de l'Estonie:
0.90 franc-or.

Finlande.

Pour toute conversation originaire ou à destination de la Finlande:

de la zone A	1.80 franc-or	.
„ „ „ B	0.90	„
„ „ „ C	1.50	„
„ „ „ D	1.50	„
„ „ „ E	2.10	„

Article 13.

Les dispositions des article 4, 7, 9, 10 et 11, ainsi que les taxes prévues à l'article 9 ci-dessus pourront être modifiés en tout temps d'un commun accord par les deux Administration des Postes et des Télégraphes.

Chacune des deux Administrations se réserve le droit, après notification faite à l'autre Administration, de modifier pour son propre territoire, les limites des zones et les taxes prévues à l'article 12.

Article 14.

La présente Convention entrera en vigueur un mois après l'échange des actes de ratification.

La présente Convention remplacera la Convention signée à Helsinki le 20 avril 1925 concernant l'entretien et l'utilisation des câbles sous-marins esto-finnois ainsi que les communications télégraphiques et téléphoniques échangées au moyen de ces câbles entre l'Estonie et la Finlande.

La présente Convention aura une durée indéterminée et peut être dénoncée moyennant un préavis de trois mois.

Fait en double exemplaire à Helsinki, le 16 Avril 1936.

(L. S.) Hans Rebane.

(L. S.) G. E. F. Albrecht.

391. Õpetajate Koja seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 29. mail 1936.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Õpetajate Koda ülesandeks on koondada avalikõiguslikul alusel õpetajate kutseorganisatsioon ja ühendada õppejõude õppe- ja kasvatustöö edukamaks arendamiseks ja viljastamiseks, selgitada ja kaitsta õppejõudude kutseõiguslikke, majanduslikke ja vaimseid huve ja vajadusi ning toetada riigi- ja omavalitsusasutisi neile pandud ülesannete täitmisel.

§ 2. Oma ülesannete teostamisel toimib Õpetajate Koda solidaarses ühistöös kõigi teiste kutsetega ning avaldab maksvate seaduste ja määruste piires järgmist tegevust:

1) edendab ja süvendab õpetajate organisatsioonide ja õppejõudude vahelist koostööd;

2) esindab õpetajaskonda ja kaitseb õppejõudude huve;

3) avaldab soove riigi- ja omavalitsusasutistele õppejõudude majandusliku, kultuurilise ja teenistusliku olukorra parandamiseks ning arvamusi õppejõududesse ning õppe- ja kasvatusasutistesse kui ka üldse haridusalasse puutuvate seaduste ja määruste eelnõude kohta;

4) aitab kaasa õppekavade koostamisele ning võtab osa oma esindaja kaudu õpperaamatute hindamisest sellekohastes seadustes ja määrustes ettenähtud alustel ja korras;

5) selgitab õppejõudude töötingimusi ja majanduslikku seisukorda, kogudes ja korraldades selleks vajalikke andmeid, astub riigi- ja omavalitsusasutiste kui ka teiste vastavate asutiste ees samme avaldunud puuduste kõrvaldamiseks ning esitab neile kavu õppejõudude ning õppe- ja kasvatustöö alalt;

6) võtab osa koja esindajate kaudu nende riigi-, omavalitsus- ja teiste asutiste tegevusest, millede koosseisus on nähtud ette koja või õppejõudude esindus;

7) selgitab ja fikseerib õppejõudude tegevusse puutuvaid aumõisteid ja kombeid;

8) korraldab õppejõududele nende kutselisse tegevusse puutuvates küsimustes juriidilist nõuannet;

9) toetab ja ergutab õppe- ja kasvatusetegevuse alal tööde ja uurimuste korraldamist;

10) kirjastab õpperaamatuid, pedagoogilisi ja noorsoo ajakirju ning teisi vastavaid teoseid ja aitab kaasa õppevahendite valmistamisele;

11) hoolitseb õppejõudude edasiarendamise eest ja korraldab õppejõudude kursusi, kongresse, koosolekuid ja ekskursioone ning õppe- ja kasvatusasutistesse puutuvaid näitusi;

12) aitab kaasa noorte organiseerimisele ja edendab noorte isetegevust;

13) asutab ja peab ülal asutisi, millede eesmärgiks on õppejõudude kui ka nende perekonnaliikmete kultuuriliste huvide, tervise, puhkuse ja üldise heaolu eest hoolitsemine;

14) avaldab igasugust muud tegevust oma ülesannete teostamiseks.

§ 3. Koda tegevuse piirkonnaks on Eesti Vabariigi kogu maa-ala. Koda asupaigaks on Tallinn. Koda võib pidada tarbe korral oma organite koosolekuid ka väljaspool Tallinna.

§ 4. Kojal on juriidilise isiku õigused ja tal on oma nimetusega pitsat, mille kuju kinnitab Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul.

§ 5. Koja ja tema organite kirjavahetus riigi- ja omavalitsusasutistega on tempelmaksuvaba.

§ 6. Koja organitesse kuuluvad ja koja teenistuses seisvad isikud vastutavad oma tegevuse alal ühistel alustel riigiteenijatega.

2. peatükk.

Õpetajate Koja liikmed.

§ 7. Õpetajate Koda ühendab õppejõude õppejõudude keskorganisatsioonide kaudu.

§ 8. Õpetajate Koja liikmeteks on õppejõudude keskorganisatsioonid. Liikmed määrab kindlaks Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul.

Õpetajate Koja liikmed toimivad oma ülesannete alal ja sisemises elus oma põhikirjade alusel ning võtavad osa Õpetajate Koja organite moodustamisest käesolevas seaduses ettenähtud alustel ja korras.

3. peatükk.

Õpetajate Koja organid.

§ 9. Õpetajate Koja organeiks on:

- 1) koja nõukogu;
- 2) koja sektsioonid;
- 3) koja juhatus;
- 4) koja revisjonikomisjon;
- 5) koja aukohus.

§ 10. Koja organid moodustatakse ning töötavad käesolevas seaduses ettenähtud alustel ja põhimõtetel.

Koja organite tegevuse ja asjaajamise ligemad alused ja kord määratakse koja juhatuskirjas, mille võtab vastu koja nõukogu ja kinnitab Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul.

Koja juhatuskiri avaldatakse Riigi Teatajas.

§ 11. Koja valitavad ametid on tasuta auametid. Koja organite ametiisikuile tasutakse nende poolt koja huvides teostatavate sõitude puhul sõidukulud ja makstakse päevaraha nõukogu poolt vastuvõetud ning Haridusministri poolt kinnitatud aluseil koja eelarves selleks ettenähtud summadest.

Kui koja ülesannete täitmisel mõni koja juhatuse liige või koja esindaja on takistatud õppetöös, siis vabastatakse ta õppejõu ametikohuste täitmisest sellekohastes seadustes ettenähtud aluseil ja korras.

§ 12. Koda võib asutada tarbe korral kohalikke osakondi. Nende osakondade asutamise kui ka likvideerimise otsustab koja nõukogu Haridusministri kinnitusel.

Asutatud osakonnad loetakse koja organeiks.

§ 13. Koja kohalikkude osakondade ülesanded, organisatsioon ja asjaajamiskord määratakse koja juhatuskirjas.

§ 14. Koja kohalikud osakonnad töötavad koja esimehe ja juhatuse järelevalvel, täidavad koja esimehe ja juhatuse korraldusi ja esitavad viimasele aruandeid oma tegevusest.

Koja nõukogu.

§ 15. Koja nõukogu on koja kõrgeim esindus ja koosneb 45 liikmest.

Koja nõukogu liikmete ja nende kandidaatide valimist toimetavad koja liikmed, kusjuures Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul määrab kindlaks koja iga liikme poolt nõukogusse valitavate liikmete ja nende kandidaatide arvu.

Nõukogu liikmete volitused kestavad kaks aastat.

§ 16. Nõukogu liikmete valimine toimub koja liikmete poolt nende põhikirjades esindajate valimise suhtes ettenähtud alustel ja korras.

Kutsekoolide õppejõudude alal tuleb valida nõukogusse liikmeid kutsekoolide liikide järgi, kusjuures nende koolide liigid ning valitavate nõukogu liikmete ja nende kandidaatide arv igas liigis määratakse koja juhatuskirjas.

§ 17. Nõukogu liikmeiks ja kandidaatideks võib valida õppejõu ametis olevaid õpetajakutsega õppejõude, kes on vähemalt 25 aastat vanad ja kel on valimisõigus kohaliku omavalitsuse esinduskogu valimistel.

§ 18. Koja nõukogu liikme volitused lõpevad enne tähtaega peale vabatahtliku lahkumise järgmistel juhtudel:

- 1) kui nõukogu liige on vabastatud õppejõu ametist;
- 2) kui nõukogu liige kaotab valimisõiguse kohaliku omavalitsuse esinduskogu valimistel;
- 3) kui nõukogu liige ei võta osa koja tegevusest koja juhatuskirja eeskirjade alusel;
- 4) kui nõukogu liige on tagandatud käesoleva seaduse § 20 alusel.

§ 19. Nõukogu liiget, kes antud kohtu alla süütegude pärast, mille eest ähvardab valimisõiguse kaotus, võib koja juhatus tagandada nõukogu liikme kohuste täitmisest ajutiselt kuni asja lõpliku otsustamiseni nõukogu poolt.

§ 20. Nõukogu võib oma liiget, kes on antud kohtu alla eelmises (19) paragrahvis tähendatud süüteo pärast või kes on kaotanud avaliku lugupidamise oma teguviiside pärast, tagandada nõukogu liikmete hulgast nõukogu koosolekust osavõtvate nõukogu liikmete $\frac{2}{3}$ häälteenamusega.

§ 21. Nõukogu liikme asemele, kes enne volituste tähtaja lõppu lahkub või langeb välja nõukogu koosseisust, astub kandidaat koja selle liikme poolt valitud kandidaatide hulgast, kelle esindajaks oli lahkunud või väljalangenud koja nõukogu liige.

§ 22. Koja nõukogu võimkonda kuulub kõigi koja ülesandesse ja tegevusse puutuvate asjade ja küsimuste otsustamine, mis käesoleva seaduse põhjal ei kuulu koja teistele organitele.

Eriti kuulub nõukogu võimkonda:

- 1) koja esimehe ja koja juhatuse vastavate liikmete ning nende kandidaatide valimine;
- 2) koja revisjonikomisjoni esimehe ja liikmete ning nende kandidaatide valimine;
- 3) koja aukohtu esimehe ja liikmete ning nende kandidaatide valimine;
- 4) koja juhatuskirja ja kodukordade vastuvõtmine;
- 5) koja tegevuskava ja eelarve ning aastaaruande ja ametnikkude koosseisu vastuvõtmine;
- 6) kinnisvarade omandamise, võõrandamise ja pantimise ning laenude tegemise otsustamine;

- 7) teadusliikude, haridusliikude ja muude asutiste asutamise otsustamine;
- 8) juhtnõõride andmine koja juhatusel;
- 9) koja juhatus otsuste peale esitatavate kaebuste otsustamine;
- 10) õppejõududel koja heaks võetava maksu suuruse määramine;
- 11) koja teenistuses olevate isikute tasumäärade kinnitamine;
- 12) sõidukulude ja päevarahade suuruse määramine;
- 13) koja osakondade asutamise ja likvideerimise otsustamine;
- 14) koja valitud ametiisikute ja nõukogu liikmete ametist ja nõukogu liikmete hulgast tagandamine;
- 15) küsimuste ja asjade otsustamine, mis on esitatud Haridusministri poolt nõukogule otsustamiseks.

§ 23. Nõukogu koosolekud on korralised ja erakorralised.

Korralised koosolekud kutsutakse kokku nõukogu juhataja poolt kaks korda aastas, esimene mitte hiljem kui kaks kuud enne tegevusaasta lõppu eelarve ja tegevuskava vastuvõtmiseks järgneva tegevusaasta kohta ja teine hiljemalt kolm kuud pärast tegevusaasta lõppu.

Erakorralised koosolekud kutsutakse kokku nõukogu juhataja poolt tarviduse järgi koja esimehe, juhatusel, revisjonikomisjoni või sektiiooni ettepanekul, kui nende poolt on esitatud ühtlasi koosoleku päevakorra kava küsimustega, millede otsustamine kuulub nõukogule.

§ 24. Nõukogu koosolekuid juhatab nõukogu juhataja või tema äraolekul nõukogu abijuhataja.

Nõukogu juhataja ja abijuhataja valitakse nõukogu poolt nõukogu liikmete hulgast kaheks aastaks.

Kui nõukogu koosolekule ei ole ilmunud nõukogu juhataja ega abijuhataja, siis avab nõukogu koosoleku nõukogu koosolekul viibiv vanim nõukogu liige ja juhatab koosolekut kuni juhataja valimiseni, kusjuures valitud juhataja on juhatajaks ainult nõukogu sel koosolekul.

Nõukogu juhataja ega abijuhataja ei või kuuluda ühtaegu koja juhatusse, koja sektiiooni juhatusse, koja revisjonikomisjoni ja koja aukohtusse ega seista koja palgalises teenistuses.

§ 25. Nõukogu koosoleku aeg, koht ja päevakord antakse teada nõukogu liikmeile kirjalikult vähemalt 10 päeva enne koosolekut.

§ 26. Nõukogu koosolek on otsusevõimeline, kui on koos vähemalt 23 nõukogu liiget ja seejuures on esindatud kõik sektiioonid.

§ 27. Nõukogu otsused tehakse hääleteenamusega, kusjuures hääletamine toimub sektiioonide kaupa, välja arvatud § 20 tähendatud erand.

Igal sektiioonil on hääletamisel üks hääl.

§ 28. Kui nõukogu mõni liige ei nõustu nõukogu poolt vastuvõetud otsustega, on tal õigus esitada oma kirjalik eriarvamus. Nõukogu liikmed võivad esitada eriarvamusi ka ühiselt.

Kõik esitatud eriarvamusel loendatakse nõukogu koosoleku protokollis ja lisatakse protokollis juurde.

§ 29. Nõukogu koosolekute protokollidest esitab koja juhatus ära kirjad ühes eriarvumuste ära kirjadega, kui need on olemas, Haridusministrile ühe nädala kestusel pärast koosolekut.

§ 30. Nõukogu otsused käesoleva seaduse § 22 p. 5, 6, 7, 10, 12, 13 ja 14 tähendatud asjades jõustuvad Haridusministri kinnitusel.

Haridusministril on õigus tühistada nõukogu teisi otsuseid ühe nädala jooksul, arvates nõukogu koosoleku protokollil ära kirja saamisest, kui nad on vastuolus maksvate seaduste, määruste või juhatuskirjadega või kahjulikud koja huvidele.

Haridusministri otsustele võib kaevata administratiivkohtu korras.

§ 31. Koja esimehel on õigus seisma panna Haridusministri kinnitamisele mittekuuluvad koja nõukogu otsused, kui ta leiab, et need otsused on kahjulikud koja huvidele, ning esitada küsimus koja juhatusesele otsustamiseks.

Koja juhatus otsustab, kas anda asi koja nõukogule lõplikuks otsustamiseks või võtta nõukogu otsus täitmisele.

§ 32. Nõukogu liikmed ei saa palka, kuid nad on õigustatud saada sõidu- ja päevaraha nõukogu poolt määratud ning Haridusministri poolt kinnitatud suuruses koja eelarves selleks ettenähtud summadest. Samuti on koja nõukogul õigus määrata vastavaid ülesandeid ja töid täitvaile nõukogu liikmeile perioodilist või ühekordset tasu koja eelarves selleks ettenähtud summadest.

Koja sektsioonid.

§ 33. Õpetajate Kojal on kolm järgmist sektsiooni:

- 1) algkooliõpetajate ja lasteadnikkude sektsioon;
- 2) keskkooli- ja gümnaasiumiõpetajate sektsioon;
- 3) kutse- ja täienduskooliõpetajate sektsioon.

§ 34. Sektsiooni organeiks on sektsiooni täiskogu ja sektsiooni juhatus.

§ 35. Sektsioonide täiskogud koosnevad koja nõukogu liikmetest, kusjuures igal sektsioonil on 15 liiget.

Sektsioonide täiskogude koosseisu moodustamise ligemad alused ja korra määrab Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul.

§ 36. Sektsiooni juhatuse moodustavad sektsiooni esimees, abiesimees ja sekretär, kes valitakse sektsiooni täiskogu poolt sektsiooni liikmete hulgast.

§ 37. Sektsiooni täiskogu võimkonda kuulub käesoleva seaduse § 2 ettenähtud ülesannete alal seisukoha võtmine, kavade valmistamine ja ettepanekute tegemine koja juhatusesele või viimase kaudu koja nõukogule küsimustes, mis puutuvad sektsiooni kuuluvaisse õppejõududesse ning vastavasse õppe- ja kasvatusasutistesse, samuti ülesannete täitmine ja küsimuste otsustamine, mis antakse sektsiooni hoolde koja juhatuskirjaga või koja nõukogu või juhatuse poolt sellekohaste otsuste järgi.

§ 38. Sektsiooni juhatus juhib sektsiooni tegevust, kogub ja korraldab tarvilikke andmeid ja materjale sektsiooni tegevuse alal, teeb eeltöid kavade ja ettepanekute valmistamise alal, kutsub kokku sektsiooni täiskogu koosolekud, täidab täiskogu otsused ning teostab teisi töid sektsiooni ülesannete alal.

§ 39. Sektsiooni täiskogu koosolek on otsusevõimeline, kui on koos vähemalt 8 liiget.

Sektsiooni juhatuse koosolek on otsusevõimeline, kui on koos vähemalt 2 liiget.

§ 40. Üksikute sektsioonide läbikäimine riigi- ja omavalitsusasutistega toimub koja juhatuse kaudu. Kui koja juhatus keeldub edasi saatmast sektsiooni esildist, siis võib sektsiooni juhatus teatada sellest nõukogule otsustamiseks. Nõukogu otsus selles asjas on kohustav koja juhatusesele.

§ 41. Kui koja juhatus ei täida sektsiooni täiskogu või sektsiooni juhatusel palveid, avaldusi või ettepanekuid, siis võib sektsiooni juhatus teatada sellest koja nõukogule otsustamiseks. Koja nõukogu otsus selles asjas on kohustav koja juhatusel.

§ 42. Kui sektsioon ei ühine koja nõukogu otsusega sektsiooni poolt esitatud kavade või ettepanekute suhtes või sektsiooni huvesse puutuvast või sektsiooni tegevusalasse kuuluvast küsimusest, siis on sektsiooni juhatusel sektsiooni täiskogu otsuse alusel õigus esitada 7 päeva kestusel pärast nõukogu koosolekuid eriarvamusi koja juhatusel, kes on kohustatud need edasi saatma Haridusministrile hiljemalt kolme päeva kestusel.

Koja juhatus.

§ 43. Õpetajate Koja juhatus on koja täidesaatev organ ja ta koosneb koja esimehest ja kuuest liikmest.

Koja esimehe ja juhatusel liikmete volitused kestavad kaks aastat.

§ 44. Koja esimehe valib nõukogu nende õppejõudude hulgast, keda võib valida nõukogu liikmeiks. Kui koja esimeheks valitakse koja nõukogu liige, siis astub tema asemele nõukogusse kandidaat.

Koja esimehe asetäitja valitakse koja juhatusel poolt juhatusel liikmete hulgast.

Koja esimehe ja esimehe asetäitja kinnitab ametisse Haridusminister.

§ 45. Koja juhatusel liikmeiks on sektsioonide esimehed ning üks liige iga sektsiooni poolt, kelle koja nõukogu valib sektsiooni täiskogu poolt esitatud kahe kandidaadi hulgast.

Sektsiooni esimeest asendab juhatusel sektsiooni abiesimees ning juhatusel liikme asetäitjaks on sama sektsiooni esindav kandidaat.

§ 46. Koja esimees ja juhatusel liikmed ei või kuuluda ühtaegu koja revisjonikomisjoni ja aukohtu liikmete hulka ega olla koja nõukogu juhatajaks ja abijuhatajaks.

§ 47. Koja esimehe ülesandeks on peale muude käesolevas seaduses ning koja juhatuskirjas ettenähtud ülesannete:

- 1) koja esindamine;
- 2) koja ning ta organite tegevuse juhtimine ja ühtlustamine;
- 3) koja, ta organite ja asutiste tegevuse järelevalve.

Koja esimees või tema äraolekul abiesimees on eriti volitamata koja seaduslik esindaja.

§ 48. Koja juhatusel ülesandeks on koja tegevuse ja asjaajamise korraldamine, eelarvete ja aruannete koostamine, kavade ja ettepanekute läbi vaatamine ja nende esitamine nõukogule, nõukogu otsuste täitmine, koja varade ja summade valitsemine ja kasutamine ning muude koja tegevusse puutuvate ülesannete täitmine.

Koja juhatusel koosolek on otsusevõimeline, kui koos on koja esimees ja vähemalt 3 liiget.

§ 49. Koja esimehel on õigus seisma panna koja juhatusel otsuseid, kui ta leiab, et need otsused on vastuolus seadustel või määrustelga või on kahjulikud koja huvidele. Ei nõustu juhatusel otsuse seismapanemisega, esitatakse küsimus Haridusministrile otsustamiseks. Haridusminister otsustab, kas anda asi koja juhatusel uueks otsustamiseks või määrata juhatusel otsus täitmisele.

§ 50. Koja esimees ja juhatuse liikmed ei saa palka, kuid on õigustatud oma ülesannete täitmisel saama sõidu- ja päevaraha ning eriülesannete või tööde täitmise puhul kas perioodilist või ühekordset tasu koja nõukogu poolt määratud ning Haridusministri poolt kinnitatud suuruses koja eelarves selleks ettenähtud summadest.

Koja revisjonikomisjon.

§ 51. Koja revisjonikomisjoni kuulub iga sektsiooni poolt üks liige, kelle koja nõukogu valib sektsiooni poolt esitatud kahe kandidaadi hulgast. Samas korras ja aluseil valitakse ka revisjonikomisjoni liikmete asemikud.

Revisjonikomisjoni liikmed ja nende asemikud valitakse üheks aastaks nende õppejõudude hulgast, keda võib valida koja nõukogu liikmeteks.

Revisjonikomisjoni liikmed ei või kuuluda ühtaegu koja juhatuse ja sektsiooni juhatuse koosseisu ega olla koja palgalises teenistuses.

§ 52. Revisjonikomisjoni ülesandeks on koja asjaajamise, aastaaruannete ja eelarvete ning kojale alluvate asutiste tegevuse revideerimine koja juhatuskirjas määratud aluseil.

Koja aukohus.

§ 53. Koja aukohtu ülesandeks on õppejõudude ja õppejõudude organisatsioonide omavaheliste arusaamatuste ja vastuolude selgitamine ja lahendamine ühistunde ja solidaarse ühistöö saavutamise sihis niivõrd, kui need küsimused ei kuulu selgitamisele ja lahendamisele sellekohaste seaduste põhjal.

§ 54. Aukohus algatab asju ühe või mõlema poole palvel või koja juhatuse ettepanekul.

Mõlema poole palvel või nõusolekul algatatud asjas on aukohtu otsus pooltele kohustuslik.

§ 55. Koja aukohtusse kuulub iga sektsiooni poolt 2 liiget ning need valib koja nõukogu sektsiooni poolt esitatud kolme kandidaadi hulgast.

Aukohtu liikmed valitakse nende õppejõudude hulgast, keda võib valida koja nõukogu liikmeiks.

§ 56. Aukohtu liikmed valivad üldisel koosolekul endi hulgast kohtu esimehe ja abiesimehed.

§ 57. Asjade arutamine ja otsustamine toimub kohtus vähemalt kolmeliikmelises koosseisus, nende hulgast esimees või üks abiesimees.

§ 58. Aukohtu liikmed valitakse kaheks aastaks. Aukohtu liikmed ei või kuuluda ühtaegu koja juhatuse ja sektsiooni juhatuse koosseisu ega olla koja palgalises teenistuses.

4. peatükk.

Õpetajate Koja tuluallikad ja majapidamine.

§ 59. Kojal on järgmised tuluallikad:

- 1) koja heaks võetavad maksud;
- 2) kojale riigi, omavalitsuste ja teiste asutiste ning organisatsioonide poolt antavad toetused;
- 3) tulud koja ettevõttest;
- 4) annetused.

§ 60. Õppejõud, arvatud välja need õppejõud, kelle nädalatundide arv on alla 25% nädalatundide normaalarvust, maksavad koja heaks maksu proportsionaalselt oma aastapalgale, kusjuures aastapalgaks loetakse kahe-

teistkümnekordne oktoobrikuu palk ilma teenistusvanusetasuta ja perekonna-abirahata, mis on saadud teenistuse eest õppejõuna.

Koja heaks võetud maks ei või tõusta üle 0,2% õppejõu aastapalgast.

§ 61. Õppejõududelelt koja heaks võetav maks peetakse kinni õppejõudude oktoobrikuu palgast õppeasutiste ülalpidajate poolt.

Õppeasutiste ülalpidajad on kohustatud tasuma maksu kojale hiljemalt 15. novembriks.

§ 62. Kojal on õigus võtta tema poolt antavailt teatistelt, tunnistus-telt ja teistelt dokumentidelt, samuti ekspertiiside ja muude toimetuste eest tasu koja juhatuskirjas määratud normides.

§ 63. Koja maksud ja tasud nende tähtjaks mittetasumisel nõutakse sisse koja juhatuse korraldusel administratiivsissenõude korras.

§ 64. Koja majapidamise aluseks on iga tegevusaasta kohta koja juhatuse poolt koostatud tulude ja kulude eelarve, mis esitatakse koja nõukogule vastuvõtmiseks ning Haridusministrile kinnitamiseks.

Eelarve peab sisaldama koja kõik võimalikud tulud ja vajalikud kulud ning peab olema koostatud puudujäägita.

Koja tegevusaasta algab 1. augustil ja lõpeb 31. juulil.

§ 65. Iga möödunud tegevusaasta kohta koostab koja juhatus koja aastaaruande ja esitab selle koja nõukogule vastuvõtmiseks.

Aruanne peab sisaldama:

- 1) koja rahalised tulud ja kulud;
- 2) koja fondide, kapitalide ja asutiste läbikäikude ning varade seis;
- 3) ülevaate koja tegevusest.

§ 66. Koja majapidamise lähema korra määrab koja juhatuskiri.

5. peatükk.

Õpetajate Koja järelevalve.

§ 67. Õpetajate Koda töötab Haridusministri järelevalve all.

Haridusminister võib nõuda koja juhatuselt jooksvaid ettekandeid ja aruandeid koja tegevuse kohta.

Haridusministril ning tema poolt määratud ametnikel on õigus revideerida koja organite tegevust ja koja majapidamist.

§ 68. Vabariigi Valitsuse otsusel võib Haridusminister laiali saata koja või seisma panna koja tegevuse või koja üksikute organite tegevuse määratud ajaks. Koja asjaajamise kohta vaheajal annab Vabariigi Valitsus erimääruse.

Koja laialisaatmisel koja uued valimised viiakse lõpule 6 kuu kestusel laialisaatmise päevast arvates.

6. peatükk.

Õpetajate Koja elluviimine.

§ 69. Õpetajate Koja elluviimiseks moodustab Haridusminister koja liikmete poolt esitatud kandidaatide hulgast 6-liikmelise koja elluviimise komitee, kes valib oma liikmete hulgast esimehe ja abiesimehe.

Haridusminister määrab komiteesse oma hääleõigusliku esindaja.

§ 70. Komitee esimese koosoleku kutsub kokku Haridusministri poolt määratud esindaja, kes ka juhatab seda koosolekut kuni komitee esimehe valimiseni.

Komiteel on õigus kutsuda oma koosolekuile asjatundjaid sõnaõigusega.

§ 71. Komitee ülesandeks on:

- 1) Õpetajate Koja ajutise juhatuskirja kava koostamine ning Haridusministri kaudu Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks esitamine;
- 2) koja nõukogu liikmete valimiseks tähtaegade määramine;
- 3) koja nõukogu esimese koosoleku kokkukutsumine;
- 4) muude koja elluviimisega ühenduses olevate asjade selgitamine ja otsustamine.

§ 72. Õpetajate Koja nõukogu esimese koosoleku avab komitee esimees.

Esimesel koosolekul esitab komitee nõukogule oma tegevuse aruande ja annab seejärel koja juhatusale üle asjaajamisdokumendid, rahasummad ja muu vara. Üleandmisega lõpeb komitee tegevus.

§ 73. Õpetajate Koja tegevusse astumisest teatab koja juhatus Haridusministrile ja kuulutab sellest Riigi Teatajas.

§ 74. Kõigil neil juhtudel, mil seadustes või nende põhjal antud määrustes on ette nähtud õpetajate organisatsioonide või õppejõudude esindaja või esindajad, toimetab viimaste valimist või määramist vastavalt koja juhatuskirjale koja nõukogu või koja juhatus. Valitud või määratud esindajaist teatab koja juhatus vastavaile asutistele, millega lõpevad seniste ja algavad uute esindajate volitused.

§ 75. Lähemad määrused käesoleva seaduse elluviimiseks annab Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul.

§ 76. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Tallinnas, 29. mail 1936.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

A. Jaakson

Haridusminister.

392. Administratiiv-sissenõudmist teostavate omavalitsusteenijate seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 3. juunil 1936.

§ 1. Linna-, alevi- ja vallavalitsused määravad administratiiv-sissenõudmist teostajaiks kas valitud või määratud omavalitsusteenijaid.

§ 2. Eelmises (1) paragrahvis tähendatud määramised kuuluvad linnades Siseministeriumi omavalitsuste osakonna direktori, alevites ja valdades vastava ajutise maavalitsuse esimehe kinnitamisele.

§ 3. Administratiiv-sissenõudmist teostavad omavalitsusteenijad administratiiv-sissenõudmise teostamise alal alluvad otseselt linnades linnapeale, alevites ja valdades vastavalt alevi- või vallavanemale.

§ 4. Siseministeriumi omavalitsuste osakonna direktoril on õigus administratiiv-sissenõudmise teostamise alal anda juhtnõore kõigile administratiiv-sissenõudmist teostavaile omavalitsusteenijaile, ajutiste maavalitsuste esimeestel — vastavate alevi- ning vallaomavalitsuste teenijaile.

§ 5. Ajutiste maavalitsuste esimeestel on õigus kõrvaldada vastavate alevi- ja vallaomavalitsuste teenijaid administratiiv-sissenõudmise teostamisest, kui nende tegevuses administratiiv-sissenõudmise alal esineb korratusi.

Sama õigus on Siseministeeriumi omavalitsuste osakonna direktoril linnaomavalitsuste teenijate suhtes.

Omavalitsusteenija kõrvaldamise puhul administratiiv-sissenõudmise teostamisest ajutise maavalitsuse esimehed ja Siseministeeriumi omavalitsuste osakonna direktor astuvad vastaval korral samme kõrvaldatud omavalitsusteenija distsiplinaar- või kriminaalkorras vastutusele võtmiseks.

§ 6. Siseministril on õigus vabastada omavalitsuse teenistusest omavalitsuste määratud teenijaid, kes eelmise (5) paragrahvi korras kõrvaldatud administratiiv-sissenõudmise teostamisest, kui ühenduses nende tegevusega administratiiv-sissenõudmise alal on ilmnenuid nende kõlbmatus omavalitsuse teenistuseks.

Tallinnas, 3. juunil 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Eenpalu
Siseminister.

393. Jõuvankrite liini- ja juhuveo korraldamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 27. mail 1936.

1. jagu.

1. osa.

Üldeeskirjad.

§ 1. Reisijate ja kauba veoks jõuvankritega ärilisel otstarbel on nõutav sellekohane luba (§ 5 ja 36).

§ 2. Käesoleva seaduse järgi ei ole luba nõutav reisijate ja kauba veoks:

1) riigi raudteevalitsusel, postivalitsusel, Kaitseministeeriumil ja kaitseväel;

2) linnaomavalitsustel § 5 p. 2 tähendatud liiniveol;

3) õhutranspordettevõttel õhureisijate ja -kauba veol lennuväljale ja lennuväljalt.

2. osa.

Liiniveo korraldus.

1. peatükk.

Liiniveo load.

§ 3. Liiniveoks loetakse jõuvankritega teostatav avalik, kestev ja korrapärane reisijate ja kauba vedu kindlate punktide vahel. Samuti loetakse liiniveoks ka kindla sõiduplaanita vedu juhul, kui veo reeglipärasus, sagedus või sõidusiht on avalikkusele teatavaks tehtud kuulutuse kaudu või mõnel muul teel.

§ 4. Liiniveo üldvõrk ja liiklemiseks avamisele kuuluvad liinid määratakse:

1) ühendusteks väljaspool linnade administratiivpiire kui ka linnade vahel (maaliinid) — Teedeministri poolt maanteede valitsuse direktori ettepanekul ära kuulates liiklemiskomitee arvamusi;

2) § 5 p. 2 tähendatud ühendusteks (linnaliinid) — linnaomavalitsuste poolt.

Teedeministril on õigus tarbe korral nõuda otseühenduse võimaldamiseks linnaomavalitsuste poolt liiniveo üldvõrku määratavate ja liiklemiseks avatavate liinide kooskõlastamist maaliinidega kui ka teiste ühendusvahenditega (raudteega ning laeva- ja lennuliinidega).

Üksikud liinid võetakse üldvõrku:

1) kui seda tingib elanikkonna tarvete rahuldamine ja

2) kui sellega ei looda üldmajandusele kahjulikku võistlust olemasolevate veotetevõtete vahel.

Enne liiniveo üldvõrgu kava kinnitamist ja liiklemiseks avamisele määramist kuulatakse ära Kaitsevägede juhataja seisukoht.

§ 5. Liiniveo load antakse välja ekspluatatsiooniaasta alguses (alates 1. aprillist):

1) maanteede valitsuse direktori poolt — väljaspool linnade administratiivpiire asuvatele kui ka linnasid ühendavatele liinidele;

2) linnaomavalitsuste poolt — linna administratiivpiirides asuvatele liinidele.

Riigi raudteevalitsusel on maaliinide liiniühenduste pidamisel eesõigus.

§ 6. Liiniveo luba antakse ainult siis:

1) kui tänavate ja teede seisukord seda võimaldab ja

2) kui riigi raudteevalitsus ei kasuta oma eesõigust liiniühenduse sisseadmisel.

§ 7. Liiniveo luba ei anta:

1) neile, kes on karistatud loata veo eest — kuni määratud tähtaja möödumiseni;

2) neile, kes pole tasunud seadusjõusse astunud kohtuotsuse järgi neilt väljamõistetud kahjutasu jõuvankrite ekspluateerimisel tekkinud õnnetusjuhtumite tagajärjel.

§ 8. Loataotleja peab esitama loaandjale kava ettevõtte veovõime ja liiniühenduse ulatuse, sõiduplaani, veohindade või tariifide ning muude veotingimuste kohta, kooskõlas üldeeskirjadega ja loaandja nõuetega.

Lähemad määrused loaandmise korra kohta annab Teedeminister.

§ 9. Liiniveo luba on tähtjaline ja antakse minimaalselt 5 aastaks ning maksimaalselt 9 aastaks, välja arvatud liinide üldvõrku katsetamiseks ning hooajalisteks vedudeks arvatud liinid, milliste liinide kohta võib lubasid anda lühema kui 5 aasta peale. Väljaspool linnade administratiivpiire väljaantavate liinide kestuse määrab lubatud tähtaegade piirides Teedeminister. Pärast loatahtaja möödumist uuendatakse luba senisele pidajale sel juhul, kui ühesuguste tingimuste juures mõnelt teiselt liiniloa taotlejalt pole esitatud soodsamat pakkumist, kui endine liinipidaja on liini korralikult pidanud ning kui riigi raudteevalitsus ei kasuta oma liinipidamis-eesõigust (§ 5).

§ 10. Liiniveo luba peab sisaldama eriti:

1) loasaaja nime ja perekonnanime või firma nimetuse;

2) ettevõtte tegevuse ulatuse ja asukoha;

3) loa kestuse;

4) jõuvankrite minimaalarvu ja liigi;

5) kohustuse teostada tarbe korral raudtee otseühenduslikke vedusid ja postivedu;

6) tagatise suuruse (§ 17).

§ 11. Loandmisel võib kohustada liinipidajaid ehitama ja sisse seadma loaandja poolt kinnitatavate projektide järgi ning ülal pidama:

1) jaamahooneid, kauba-hoiuruume, ooteruume, peatuskohti ja piletimüügikohti;

2) raudtee- ja postisaadetiste vastuvõtmise ja väljaandmise kohti;

3) sanitaar- ja julgeoleku-varustist ning -seadiseid.

Samuti võib loandmisel liinipidajatele teha kohuslikuks: 1) otseühendusliku veo teiste veoettevõtetega ning raudteega veetava kauba ja pagasi kodust koju veo viidi teatud sihtkohta, ja 2) vedada Kaitseministeeriumis, kaitseväes, kaitseväelidus ja piirivalves teenivaid isikuid ja varandusi soodustatud veohindade alusel.

§ 12. Liinipidamisluba kaotab maksvuse enne loatähtaja lõppu:

1) kui pärast loa andmist ilmnevad § 7 ettenähtud asjaolud;

2) korduvatel või rasketel käesoleva seaduse või selle põhjal antud määruste eeskirjade või loatingimuste rikkumisel;

3) kui liinipidaja mõjuvate põhjusteta 10 päeva jooksul loas ettenähtud tähtajast arvates, ei ole alustanud liinipidamist;

4) kui liinipidaja loaandja nõusolekuta ja mõjuvate põhjusteta katkestas liinipidamise;

5) kui liinipidaja ei ole täiendanud tagatist loas ettenähtud määrani;

6) liinipidaja soovil ja loaandja nõusolekul eksploatatsiooniaasta lõpul (1. aprillil), kui sooviavaldus esitati enne sama aasta 1. jaanuari, hilisema esitamise korral — järgmise eksploatatsiooniaasta lõpul.

§ 13. Kui liiniluba ei uuendata loa maksvusé lõppemisel selle senisele omanikule viimasest mitteolenevatel põhjustel, siis tekib uuele loasaajale kui ka § 2 p. 1 ja 2 tähendatud riigiasutistele ja linnaomavalitsustele kohustus üle võtta liinipidamisega otseses ühenduses olevad maa-alad ning kõlblikud jõuvankrid, ehitised ja seadised.

Senine liinipidaja on kohustatud ühe kuu jooksul peale temalt liiniloa äravõtmise teadaande kättesaamist teatama, kas ta soovib selle paragrahvi esimeses lõikes tähendatud esemeid üle anda, ära tähendades ka nende eest nõutava hinna. Nõutav hind kontrollitakse maaliinide suhtes — maanteede valitsuse poolt ning linnaliinide suhtes — linnavalitsuste poolt esemete tegeliku väärtuse kohaselt, ja kui nõutav hind ületab esemete tegeliku väärtuse, siis uuele liinipidajale kohusliku hinna määrab kindlaks vastavalt maanteede valitsus — Teedeministri poolt antud juhtnõotide kohaselt ning linnavalitsus — linnaomavalitsuselt saadud juhtnõotide kohaselt. Väljaostu-kohustus hinna äratähendamisega tehakse teatavaks liinipidamisõiguse väljaandmise kuulutuses.

On liinide uueks pidajaks linnavalitsus ise, siis kontrollitakse endise pidaja poolt nõutav hind maanteede valitsuse poolt.

§ 14. Enne loa väljaandmist peab uus liinipidaja, kui ta kasutab oma eesõigust, garanteerima väljaostukohustuse täitmise. Kindlustust ei nõuta raudteevalitsuselt ega linnaomavalitsuselt, kui nad esinevad uute liinipidajadena.

§ 15. Loaandjad teevad enne liinilubade väljaandmist raudtee- ja postivalitsusele Teedeministri poolt antud määrustes lähemalt ettenähtud ajal teatavaks kavatsetavad liinid ning väljaandmistingimused.

§ 16. Liinipidamisluba on isiklik. Seda võib täielikult või osaliselt edasi anda teistele isikutele ainult loaandja nõusolekul.

Loomaja surma korral on järelejäänud pärijad õigustatud jätkama liinipidamist kuni loa tähtaja lõpuni. Sel juhul on nad kohustatud teatama liinipidamise eest vastutava isiku, kes on vastuvõetav loaandjale. Sooviavaldus liinipidamist jätkata, samuti ka liinipidamise eest vastutava isiku nimetamine peab toimuma ühe kuu jooksul, arvates liinipidaja surma päevast.

§ 17. Liinipidamisel tekkinud kahjude, samuti ka võimalikkude trahvisummade kindlustamiseks annab liinipidaja loa saamisel tagatise.

Tagatise suurus määratakse kindlaks maaliinide suhtes liiniveoks esitatud sõiduplaani järgi liinil kasutatavate jõuvankritega aja jooksul 15. maist kuni 15. oktoobrini läbisõidetavate tonn-kilomeetrite alusel, igalt 200 tonn-kilomeetrilt:

- 1) 1—25000 tonn-kilomeetrini Kr. 1.—
- 2) igalt järgnevalt 100 tonn-kilomeetrilt „ —.50

Poolikud sajad tonn-kilomeetrid loetakse terveteks.

Linnaliinide tagatise summad määravad linnaomavalitsused.

§ 18. Kasutatakse tagatis täieliselt või osaliselt ära, on liinipidaja kohustatud seda täiendama endise määrani.

Jõustunud otsuste järgi kasutatakse esimeses järjekorras liinipidaja tagatist, ning kui sellest ei jätku, siis pööratakse nõudmine liinipidaja muu vara peale.

Tagatis võib olla Riigi hangete seaduse (RT 57 — 1934) § 21—25 ettenähtud vallas- ja kinnisvarapantides ja käenduses.

Teedeminister annab juhtnõore tagatise vastuvõtmise, hoidmise, sisse- nõudmise, vabastamise ning selle täiendamise tähtaegade ja korra kohta.

2. peatükk.

Liinipidamise üldeeskirjad.

§ 19. Reisijate-, pagasi-, kauba- ja postivedu on liiniühenduse pidajale kohuslik ulatuses ja tingimustel, mis selle liini kohta määratud. Jõuvankrite arv, nende suurus, maht ja kandejõud liiniühenduse pidamisel peab vastama liiklusnõudeile.

§ 20. Liiniühendus peab kestma takistamatult ja katkestamatult. Loaandja otsustab, kas tee seisukord võimaldab ühenduse pidamist.

Igast seisakust liiniühenduses teatatakse avalikult ja otseühenduses olevatele veottevõtetele Teedeministri poolt määratud korras.

§ 21. Liinipidaja on kohustatud loaandja nõudel vedama postisaadetisi ja raudtee otseühenduse pagasi- ja kaubasaadetisi vastava veohinna alusel.

§ 22. Reisijateveoluba õigustab sama jõuvankriga, millega reisijaid edasi toimetatakse või selle järelvankriga, vedama pagasi- ja postisaadetisi; kaupu võib vedada Teedeministri määruses ettenähtud tingimustel.

Segaveo (reisijad, kaup) luba õigustab vedama reisijate kõrval eraldatud ruumis või järelvankriga ka kaupa tingimustel, et see ei oleks hädaohtlik ega tülitaks reisijaid ning ei tekitaks neis vastikust.

§ 23. Linnadesse ja alevitesse suunduvate või linnadevaheliste liinide peatus- ja seisukohad linna või alevi piirides määratakse kindlaks kokkuleppel loaandja ja vastava linna- või alevivalitsuse vahel.

Peatuskohtade määramisel tagatakse vajaduse korral teiste veotetevõtete huvid.

§ 24. Liiniveo jõuvankris peab reisijal olema sõidupilet. Piletite väljaandmise ja kasutamise korra määrab maaliinide suhtes — Teedeminister ning linnaliinide suhtes — vastav linnaomavalitsus.

§ 25. Liiniveo jõuvankritel on õigus tasuta sõita liinipidamise üld- ja kohapealse järelevalve teostamisega seotud isikutel (§ 51), liikluskomitee liikmetel (§ 55), politseiametnikel Teedeministri poolt kokkuleppel Sise-ministriga kindlaksmääratavates piirkondades, ulatuses ning arvul, kui ka liinipidaja poolt väljaantud priisõidukaarte omavatel isikutel. Priisõidukaardid registreeritakse maanteede valitsuses.

§ 26. Liinipidajad on kohustatud esitama liinipidamisega seotud aruanded maaliinide kohta Teedeministri poolt ning linnaliinide kohta linnaomavalitsuste poolt määratud vormi ja korra kohaselt.

§ 27. Liinipidajal ja tema teenijal on õigus, kui politsei abi ei ole võimalik kasutada, kõrvaldada jõuvankrist piletita, joobnud ja kordarikkuvaid reisijaid.

§ 28. Teedeminister määrab:

- 1) liinihoonete tarvitamise korra;
- 2) jaamades, peatuskohtades ja ooteruumides einelaudade ja äride lahtileoleku aja vastavalt liiklemise tarvidusele ning nende äride väljaandmise alused ja korra; einelaud ja ärid neis ruumes ei allu kohaliku omavalitsuse poolt antavatele sundmäärustele, välja arvatud tervishoiunõuded;
- 3) liiniühenduse teenijate töö- ja puhkeaja.

3. peatükk.

Sõiduplaan, veohinnad.

§ 29. Liinipidajad peavad esitama igal aastal määrustes ettenähtud tähtjaks sõiduplaanid ja veohinnad järgmiseks eksploatatsiooniaastaks: linnadevaheliste ja maaliinide suhtes — Teedeministriumile ja linnaliinide suhtes — linnavalitsusele.

Sõiduplaanid kooskõlastatakse raudtee ja teiste liiklusvahendite sõiduplaanidega. Sõiduplaanid peavad sisaldama väljasõidu- ja saabumisaja kõigisse kohtadesse, kus jõuvanker reeglipäraselt peatub.

Sõiduplaanid ja veohinnad kinnitatakse igaks eksploatatsiooniaastaks:

- 1) linnadevaheliste ja maaliinidele — Teedeministri poolt,
- 2) linnaliinidele — linnaomavalitsuste poolt. Samas korras kinnitatakse ka eksploatatsiooniaasta kestel ettevõetud muudatused.

Sõiduplaanid ja veohinnad tehakse teatavaks Teedeministri poolt määratud korras.

§ 30. Sõiduplaani ja veohindade muutmist on õigus nõuda: 1) Teedeministril linnaliinide sõiduplaanide suhtes, kui see vajalik kooskõlastamiseks teiste liiklusvahendite sõiduplaanidega; 2) loaandjal, kui seda nõuab avalik huvi või vajadus kooskõlastada sõiduplaani teiste liiklusvahendite sõiduplaaniga.

4. peatükk.

Liiniühenduse varad.

§ 31. Liiniühenduste üldkavas ettenähtud ehitisi teostab maanteede valitsus teedekapitali arvel või liinipidajad.

§ 32. Teedekapitali arvel püstitatud ehitised antakse liinipidajaile kasutada Teedeministri poolt kinnitatud tasunormide ja kasutamistingimuste alusel. Saadud tasu läheb teedekapitali arvele.

Liinipidajad annavad politseile jaamades politseivalitsuse nõudmisel liiklemise korraldamiseks tasuta ametiruumi.

§ 33. Liinipidajatel on õigus liini väljaandja loal, linnades — linnavalitsuse loal paigutada tasu maksmata peatuste tähistamiseks silte ja teadaandeid sõiduplaani ja hindade kohta avalikkudele kohtadele.

Liinipidajatel on õigus paigutada oma jõuvankritele oma firma nimetust ja märki. Nende siltide ja pealkirjade eest pole omavalitsustel õigust maksu võtta.

§ 34. Vabariigi Valitsus võib Teedeministri ettepanekul otsustada liiniühenduse ehitiste ja seadiste alla võõrandada teede ääres eraomanduses olevaid maid, kui liinipidaja ei saavuta kokkulepet maaomanikuga. Võõrandamine sünnib üldisteks tarveteks võõrandamise seaduse alustel ja korras, kusjuures tasu makstakse teedekapitalist või liinipidaja poolt.

§ 35. Liiniühenduste ehitiste ja seadiste püstitamiseks tarviliste riigi maa-alade kasutamise andmise otsustab Vabariigi Valitsus.

3. osa.

Juhuveo korraldus.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 36. Juhuveoks loetakse maksulist reisijate- ja kaubavedu ilma liiniühendust (§ 3) iseloomustavate tingimusteta.

Juhuveoks on nõutav luba, välja arvatud § 48 p. 2, 3 ja 4 ettenähtud erandid.

Juhuveoluba peab sisaldama eriti:

- 1) veoliigi;
- 2) loasaaja nime ja perekonnanime või firma nimetuse;
- 3) ettevõtte asukoha;
- 4) loa kestuse;
- 5) tegevuspiirkonna;
- 6) jõuvankrite arvu.

Juhuveoluba on isiklik. Loa üleandmiseks teistele isikutele on vajalik eriluba.

§ 37. Omavalitsustel on õigus piirata avalikke seisukohti kasutatavate maksulist vedu teostavate jõuvankrite arvu.

§ 38. Liiniühenduse pidaja võib teostada samal liinil inimeste või kaupade vedu ka juhuveona Teedeministri poolt määratud tingimustel ja korras.

Kaitseministeeriumi ja kaitseväge ülesannete täitmiseks teostatavad juhuveod ei kuulu luba vajavate vedude hulka käesoleva seaduse 3. osa järgi.

§ 39. Juhuveolubadest laekunud summad kantakse teedekapitali arvele ja tarvitatakse teede, tänavate, sildade ehitamiseks Jõuvankrite ja ben-

siinimaksu jaotamise ja äratarvitamise seaduses ettenähtud alustel ja korras ning § 11 ettenähtud ehitiste püstitamiseks ja maa-alade omandamiseks.

§ 40. Teedeminister annab määrusi juhuveo jõuvankrite kandejõu, ehituse, sisustuse, välimuse, puhtuse, varustise ja lubade väljaandmise kohta.

2. peatükk.

Reisijate ja kauba juhuvedu sõidu- ja veoautodega.

§ 41. Alaliseks tegutsemiseks reisijate maksulisel veol sõiduautodega ning kauba maksulisel veol veoautodega linna administratiivpiirides annab loa auto alalise tegevuskoha järgi — vastav linnaomavalitsus, alaliseks tegutsemiseks ühe või mitme maakonna piirides — vastav ajutine maavalitsus.

§ 42. Juhuveoluba antakse välja jõuvankri maksuaasta (1 aasta) kestuseks.

Autodelt võetakse maksu igas alalises tegutsemise piirkonnas (linnad ja maakonnad) auto esimese registreerimise järgi Eestis juhuveoloo andmisel 30 krooni, edaspidi 20 krooni aastas.

§ 43. Linnaomavalitsused võivad juhuveo-autodele kindlaks määrata sõitudeks sõidutariife ning määrata ja korraldada neile seisukohti ja nende seisukohtade kasutamise tingimusi.

3. peatükk.

Reisijate juhuvedu autobustega.

§ 44. Autobustega võib juhuvedu teostada ainuüksi linnapiires vastava linnaomavalitsuse loal, väljaspool linnapiire kui ka veoks üle linnapiiride vastava ajutise maavalitsuse loal. Lubasid antakse välja sõitudeks kestusega mitte üle 10 päeva. Üle riigipiiri huvisõitudeks annab load maanteede valitsus kestusega kuni 60 päeva.

Luba ei ole nõutav kaitsevaeliste ühingute poolt korraldatavateks ekskursioonideks.

§ 45. Load on maksvad ühekordseks edasi-tagasisõiduks loal tähendatud sihis ja nende eest võetakse loasaajalt maksu: maksvusega kuni 3 päeva — 4 krooni, kuni 7 päeva — 7 krooni ja kuni 10 päeva — 10 krooni ning üle riigipiiri huvisõitudeks kestusest olenemata — 20 krooni.

Korduvate sõitude teostamiseks loal tähendatud sihis antakse lubasid maksvusega kuni 3 päeva, võttes nende eest maksu 6 krooni.

Maanteedeteenijate ja -töölise ekskursioonideks antakse load maksuta.

§ 46. Reisijateveo autobustega on lubatud kaupade vedu ainult siis, kui autobusel on eriline ruum või koht kaubaveoks.

§ 47. Juhuveo-autobused peavad omama sama sisseseadet ja varustist, mis nõutav liiniveo-autobuste kohta.

4. peatükk.

Inimeste vedu veoautodega.

§ 48. Inimeste maksuline või maksuta vedu veoautodel on keelatud, välja arvatud § 49 ettenähtud erijuhud kui ka alljärgnevad erandid:

- 1) põllundus- ja kalandussaaduste veol,
- 2) tööandja oma tööliste veol töökohale ja tagasi ning transportide juures tegelevate tööliste veol,
- 3) kaitseliidu-, politsei-, gaasikaitse- ja tuletõrjemeeskondade veol häirete ning õppuste puhul,

4) Kaitseministeeriumi ja kaitseväge ülesannetel teostatavatel vedudel. Põllundus- ja kalandussaaduste veol võib kaubasaatjatena kaasa sõita kuni 4 isikut. Sellekohased load annab maanteede valitsus.

§ 49. Sõitudeks laatale, näitustele, pidudele, pulma või matustele ning huvisõitude korraldamiseks võivad ajutised maavalitsused anda ühekordseid lubasid inimeste veoks veoautodega, kestusega mitte üle 10 päeva.

Neid lubasid antakse siis, kui puudub kestva ühenduse või juhuveo-autobuste kasutamise võimalus.

Lubasid ei anta õpilaste veoks veoautodega.

§ 50. Luba on maksev ainult ühekordseks edasi-tagasisõiduks loal tähendatud sihis. Loa eest võetakse loasaajalt maksu: maksvusega kuni 3 päeva — 8 krooni, kuni 7 päeva — 15 krooni ja kuni 10 päeva — 20 krooni.

Korduvate sõitude teostamiseks loal tähendatud sihis antakse lubasid maksvusega kuni 3 päeva, võttes maksu nende eest 15 krooni.

4. osa.

Jõuvankrite liiklemise järelevalve.

§ 51. Liinipidamise ja juhuveo üldjärelevalvet teostab maanteede valitsus.

Kohapealset järelevalvet teostavad vastavad riigi- ja omavalitsuste ametnikkude hulgast Teedeministri poolt määratavad isikud; juhul, kui viimased on teiste ametkondade teenistuses, siis kokkuleppel vastava ministriga.

Järelevalvet teostavad ametnikud juhivad veottevõtjate kui ka järelevalve-asutiste tähelepanu aseteidnud puudustele ja korratustele.

§ 52. Järelevalvet teostavad isikud on igal ajal õigustatud nõudma jõuvankrite ettevõtte pidajalt, jõuvankrite juhilt ja kaubasaatjalt või -saajalt liinipidamisse ja inimeste- ning kaubaveosse puutuvaid teateid. Nemad võivad kontrollida pileteid, veodokumente ja raamatuid, millede pidamine on nõutav.

5. osa.

Liikluskomitee ja liiklusnõukogu.

§ 53. Teedeministeeriumi juurde asutatakse liikluskomitee, kelle ülesandeks on liiklemise ja veo jaotuse organiseerimise kavade kui ka jõuvankrite ja riigi raudtee ning teiste liiklusvahendite koostöö küsimuste ja liiniühenduste üldvõrgu kavade arutamine, kokkuleppekavade läbivaatamine ning vastavate ettepanekute tegemine nende kavade ja kokkulepete elluviimiseks.

§ 54. Komitee läbivaatamisele ja seisukoha avaldamisele kuuluvad eriti:

- 1) maaliinideühenduste lubade normaaltingimuste kavad;
- 2) liinide võrgukava, liinide avamine liiklemiseks ning nõuded juhuveo-lubade väljaandmisel;
- 3) otseühendusliku, sihtkohta ja kodust-koju veo küsimused;
- 4) maaliinide sõiduplaanid ja veohinnad.

§ 55. Liikluskomitee koosneb 3 alalisest liikmest: Teedeministri abist, kes on komitee juhatajaks, ning maanteede valitsuse ja raudteevalitsuse esindajaist.

Komitee esimehel on õigus hääleõigusega juurde kutsuda postivalitsuse ja veeteede valitsuse ning lennuasjanduse inspektuuri esindajaid nende alasse puutuvate küsimuste arutamisel.

§ 56. Paragrahvis 53 tähendatud kavade ja liiklusvahendite koostööga seotud põhimõtteliste küsimuste kohta seisukoha võtmiseks asutatakse liiklusnõukogu.

Liiklusnõukogu koosneb 15 liikmest: Teedeministri abi — nõukogu juhatajana, maanteede valitsuse, raudteevalitsuse, postivalitsuse, veeteede valitsuse, lennuasjanduse inspektuuri, Majandusministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Kaubandus-Tööstuskoja, Põllutöökoja, Eesti Linnade Liidu, liinipidajate- ja veoautoomanikkude organisatsioonide esindajad ning Teedeministri poolt nimetatud 1 liiklusala asjatundja.

Liiklusnõukogu koosseisus ettenähtud esindajad ja nende asetäitjad määratakse Teedeministri poolt ülaltähendatud valitsuste, ministeeriumide, kodade, liitude ning organisatsioonide ettepanekul.

§ 57. Liikluskomitee otsused ja nõukogu seisukohad kuuluvad Teedeministri kinnitamisele.

Liikluskomitee ja -nõukogu kodukorra määrab Teedeminister.

2. jagu.

Reisijate-, pagasi- ja kaubaveo tingimused.

1. peatükk.

Reisijatevedu.

§ 58. Reisijate vedu on jõuvankritele kohuslik selles ulatuses, milleks neile on luba antud:

- 1) liiniveos — liini sõiduplaani kohaselt;
- 2) juhuveo-jõuvankritel — siis, kui nad asuvad kindlaksmääratud seisukohtadel.

Veost võib keelduda ainult järgmistel juhtudel:

- 1) kui reisija ei täida käesolevas seaduses ettenähtud tingimusi või käesoleva seaduse alusel antud määrusi või tariife;
- 2) kui reisija põeb nakkushaigust;
- 3) kui reisija: a) on joobnud, b) on riietatud kõlblusvastaselt, c) ähvardab kaasreisijate julgeolekut või d) äratub üldist vastikustunnet;
- 4) kui liiniveo-jõuvankris ei ole vaba ruumi;
- 5) kui reisija liiniveo-jõuvankris keeldub ostmast sõidupiletit.

Punktides 1—3 ja 5 nimetatud reisijaid võib veoettevõtja või jõuvankrijuht jõuvankrist kõrvaldada.

Jõuvankris haigestunud reisija peab toimetatama kohta, kus on võimalik anda temale tarvilikku abi.

§ 59. Reisijal on õigus loobuda sõidust ja tagasi nõuda täit sõiduhinda: 1) kui jõuvankris ei ole vaba ruumi, 2) kui liiniveo-jõuvanker ei välju reisija lähtekohast sõiduplaanis määratud ajal, 3) kui sõit katkestati jõuvankri rikke tõttu ja edasisõitu ei võimaldata ühe tunni jooksul, 4) kui liiniveo autobus jäi hiljaks otseühenduse sõlmekohta, kust edasisõiduks reisijal on otseühenduspilet.

§ 60. Reisijal on õigus tagasi nõuda sõiduraha sõitmata maa eest: 1) kui jõuvankri edasisõit takistati vägivõimu tõttu ja kui neid takistusi ei kõrvaldata ühe tunni jooksul;

2) kui reisija kõrvaldati jõuvankrist § 58 p. 2 ettenähtud juhul.

§ 61. Sõiduraha makstakse tagasi 2 kuu jooksul tagasimaksu põhjustanud asjaolu ilmnemisest arvates.

§ 62. Reisijast olenevatel põhjustel sõidust loobumise puhul sõiduraha tagasimaksamise tingimused määrab Teedeminister.

§ 63. Kui jõuvankri rikke tõttu sõitu ei alustatud määratud ajal või see katkestati teel, siis veoettevõtja on kohustatud kõiki võimalikke abinõusid tarvitusele võtma edasisõidust mitteleobunud reisijate kiireks sihtkohta toimetamiseks teiste veoabinõudega vedaja kulul.

Edasisõidust loobunud reisijaid on veoettevõtja kohustatud omal kulul lähtekohta tagasi toimetama esimese vastutuleva liiniveo-jõuvankriga.

§ 64. Jõuvankrite hilinemisest või sõidu ärajäämisest tekkinud kahjude eest ei ole reisijal õigust nõuda mingit tasu peale § 59 ja 60 nimetatud sõiduraha tagasimaksu.

2. peatükk.

Pagasivedu.

§ 65. Pagasiks nimetatakse reisijaga koos veetavaid asju, mis oma koguse ja raskuse poolest võimaldavad nende mahutamist reisijateveo jõuvankri katusel, eraldatud ruumi või järelvankrisse.

Käsipagasiks nimetatakse väikekogulisi ja hõlpsastikantavaid asju, mis mahuvad reisijate juurde jõuvankrisse ja mis ei ole tülikad kaasreisijaile. Käsipagas veetakse maksuta ja selle järelevalve ning alalhoid jääb reisija enda hooleks.

§ 66. Pagasi ja käsipagasi vedu on reisijateveo jõuvankrile kohuslik vastavate mahutusvõimaluste piirides.

§ 67. Käsipagasina ei või jõuvankrisse võtta: 1) kergestisüttivaid ega lõhkevaid aineid, välja arvatud püssirohi plekktoosides ja kinnistes rohusarvedes, kogukaalus mitte üle 2 kg, 2) halvalõhnalisi asju ega üldse asju, mis võivad tekitada tüli või kahju kaasreisijaile või jõuvankrile. Samuti ei või liiniveo-jõuvankrisse kaasa võtta laetud laskeriistu, välja arvatud seaduslikult ametinõuetel kantavad relvad. Loendatud asjad kõrvaldatakse jõuvankrist pärast sellekohast hoiatust veoettevõtja või jõuvankrijahi poolt.

§ 68. Pagasi kohta on maksvad käesoleva seaduse § 69—79 eeskirjad.

3. peatükk.

Kaubavedu.

§ 69. Kauba vedu on kohuslik käesoleva seaduse piirides kõigile kauba- ja segaveo liiniühendustele ja neile juhuveo-jõuvankritele, mis peatuvad kindlaksmääratud avalikkudel seisukohtadel.

Liiniühenduse veol peab kauba veoksvõtmine ja väljaandmine sündima kindlaksmääratud ajal ja kohal.

§ 70. Veoettevõtte, kelle kohta on maksev § 69 nimetatud veokohustus, võib veost keelduda ainult järgmistel juhtudel:

1) kui saatmiseks esitatud kauba vedu keelatud või kui selleks on vaja erilisi abinõusid, mida veoettevõttel ei ole ja mida ta pole kohustatud muretsema, või kaup ei vasta ettenähtud mõõtudele;

2) kui kaubasaatja ei täida käesoleva seaduse või selle seaduse alusel antud määrusi või tariife;

3) kui kaup antakse veoks pakkimatult või puudulikus pakendis, kuid kauba omadused nõuavad korralikku pakendit kauba kaotsimineku või riknemise või veoabinõude või teiste kaupade kahjustamise ärahoidmiseks, ja saatja ei nõustu tegema tarvilikke parandusi;

4) kui liiniveo-jõuvankrile esitatakse kaup kohas, kus pole kaubahoivuruumi ja jõuvankris pole vaba ruumi.

§ 71. Veoettevõtjal on õigus kontrollida saadetise sisu võrdlemiseks saatja poolt ülesantud andmetega; kontrolli võib teostada saate- või sihtkohas, kuid ainult kaubasaatja või -saaja või politseiesindaja, järelevalveametniku või kahe erapooletu tunnistaja juuresolekul. Järelevaatuse kohta koostatakse akt.

§ 72. Kaubasaajal on õigus nõuda saadetise sisu järelevaatust enne kauba vastuvõtmist.

§ 73. Kaubasaatja on kohustatud andma kauba veoks korralikus pakendis, kui kauba iseloom seda nõuab kauba kaotsimineku või riknemise või teiste kaupade ja veoabinõude rikkumise ärahoidmiseks.

Kui kaup on esitatud puudulikus pakendis ja kaubasaatja ei soovi teha tarvilikke parandusi, siis on veoettevõtjal õigus veost keelduda või nõuda puuduste tähistamist veodokumentides.

§ 74. Puuduliku pakendi läbi tekkinud kahjude eest vastutab kaubasaatja: 1) kui pakendi puudulikkus on tähistatud saatekirjas, 2) kui veoettevõtja tõestab, et pakendi puudulikkus polnud veoks vastuvõtmisel välispidiselt tähelepanev.

§ 75. Kauba veo eest makstakse veoettevõtjale veoraha: 1) vedude puhul, kus on kindlaksmääratud veohinnad või veotariifid — nende hindade ja tariifide järgi, või kui hindades ja tariifis on ülem- ja alammäärad, siis nende piirides, 2) teistel vedudel — kokkuleppel.

§ 76. Veetav kaup on veoettevõtjal käsipandiks veoga ühenduses olevate maksude kindlustamiseks. Veoettevõtja ei ole kohustatud kaupa välja andma enne maksude täielikku tasumist.

§ 77. Kui kaubasaaja keeldub kaupa vastuvõtmast määratud aja jooksul, siis maksab ta hoiuraha. Hoidmise tingimused ja hoiuraha normid määrab Teedeminister.

§ 78. Kui kaubasaaja ei võta kaupa vastu määratud ajal ning kohas, siis tasub ta peale hoiumaksu ka veoraha vastuvõtukohast hoiukohani.

§ 79. Teedeminister võib anda määrusi kaupade vastuvõtmise ja väljaandmise, kauba käsutamise, veoraha tasumise ja kaubasaadetiste märkimise korra kohta.

4. peatükk.

Veoettevõtja vastutus.

§ 80. Veoettevõtja vastutab kahjude eest, mis tekkinud tema või tema teenijate kui ka teiste tema poolt volitatud isikute läbi jõuvankrite ekspluaterimisel, välja arvatud kahjud, mis on tekkinud surma või vigastuse tagajärjel, millisel juhul kahjud tasutakse üldise selleks ettenähtud vastutuse alusel.

§ 81. Veoettevõtjal on õigus nõuda kahjutasu neilt isikuilt, kelle süü läbi kahju tekkis.

§ 82. Jõuvankrist seadusevastaselt kõrvaldatud reisija on õigustatud tagasi saama sõiduraha sõitmata maa eest ja tasu nõudma kahju eest, mis temale tekkis jõuvankrist kõrvaldamisega.

§ 83. Veoettevõtja vastutab veoks vastuvõetud kauba kaotsimineku või rikke eest, kui ta ei suuda tõendada, et selle põhjuseks oli vägivõim, kauba enese omadus või omaniku süü.

Veoettevõtja vastutus algab kauba veoks vastuvõtmisega ja kestab kuni väljaandmiseni.

§ 84. Kui veoettevõtja on seadusevastaselt keeldunud kauba vastuvõtmist, siis on ta kohustatud tasuma kaubaomanikule kauba kohaletoomise ja sealt tagasiviimise kulud.

§ 85. Veoettevõtja on kohustatud tasuma kaubaomanikule kulud, mis tekkinud põhjendamata viivitusest kauba väljaandmisel.

§ 86. Kui kaup veetakse otseühenduslikult mitme veoettevõtte kaudu, siis on veoettevõtjad solidaarselt vastutavad kaubaomaniku ees.

Kui üks otseühendusest osavõtja on kaubaomanikule kahjutasu välja maksnud, siis on tal õigus seda tagasi nõuda nendelt veoettevõtetelt, kelle süü läbi kahju tekkis.

§ 87. Veoettevõtja ei vastuta kahjude eest, mis tekkinud:

1) kauba riknemise tõttu, mis on tingitud veost lahtises jõuvankris kui seda veoviisi tarvitati kokkuleppel kaubasaatjaga;

2) pakendi puudumise või puudulikkuse tõttu, kui kauba omadused rikke ärahoidmiseks nõudsid korralikku pakendit, kuid kaup oli veoks antud pakendita või puuduliku pakendiga;

3) kauba enese omadustest rikneda või kahaneda purunemise, roostetamise, sisemise rikke, nõrgumise, kokkukuivamise või laialipuistumise tõttu;

4) elusloomade veol — jõuvankritega veo mõjust loomadele;

5) saatja poolt teadlikult ülesantud valeandmetest kauba omaduste ja väärtuste kohta;

6) üldse jõuvankriga veo mõjust kaubale.

§ 88. Kaotsiläinud või rikutud ja selle tõttu kaubasaaja poolt vastuvõtmata jäetud kauba eest arvatakse kahjutasuks kauba hind, mis oli maksev väljasaatmise ajal saatekohas. Peale selle makstakse tagasi veoraha ja kõik veolepingu järgi kantud kulud.

Kui kahjutasunõudja ei ole esitanud kauba hinda tõestavaid andmeid, siis arvatakse kahjutasu saatekoha börsihinna järgi, selle puudumisel — turuhinna järgi, mõlemate puudumisel — hariliku hinna järgi.

Rikutud kauba eest, kui kaubasaaja selle siiski vastu võtab, maksab veoettevõtja summa, mille võrra kauba väärtus vähenenud.

Kaubaomanikul on õigus keelduda vastuvõtmast rikutud kaupa või niisugust kaupa, millest osa läinud kaotsi ja nõuda kahjutasuks täit hinda ainult sel korral, kui kaup rikke või kaotuse tagajärjel enam täielikult ei vasta esialgsele otstarbele.

§ 89. Kauba vastuvõtmisega kustuvad kõik veolepingust järelduvad nõudmised veoettevõtja vastu, peale järgmiste nõudmiste, mis kustuvad ühe aasta jooksul:

1) kui kauba vigastus või osaline kaotsimine on kindlaks tehtud enne kauba vastuvõtmist;

2) kui nõudmine põhjeneb veoettevõtte viivitusel;

3) kui õigustatud isik tõendab, et kahju põhjeneb veoettevõtte paha-tahtlusel või hooletusel;

4) kui nõudmised puudutavad veoraha rohkemvõtteid.

§ 90. Pagasi kaotsimineku või rikke korral kohaldatakse käesoleva seaduse § 83, 86, 87 eeskirju.

Pagasi kaotsimineku korral võib veoettevõtjalt nõuda tasu:

1) kui kaal ja kahjusumma tõestatud — selle kahju katmist, kuid mitte rohkem kui 10 krooni iga puuduva brutokaalu kilogrammilt;

2) kui kaal tõestatud, kuid kahjusumma tõestamata — 5 krooni iga puuduva brutokilogrammi eest;

3) kui kaal tõestamata, kuid kahjusumma tõestatud — selle summa suuruses, kuid mitte üle 100 krooni igalt pagasikohalt;

4) kui kaal ja kahjusumma tõestamata — mitte üle 10 krooni igalt pagasikohalt.

Pagasi rikkumise korral tasub veoettevõtja kahju tegelikus suuruses, kuid mitte rohkem kui p. 1 ettenähtud kaotsimineku korral.

§ 91. Vedudest järelduvate nõuete kui ka jõuvankrite ekspluateerimise tõttu tekkinud muude kahjude eest tasunõude esitamise tähtjaks on 1 aasta, välja arvatud § 61 ettenähtud juhud. Aasta jooksul aegub ka veoettevõtte õigus nõuda reisijate ning kaubaomanikkude poolt temale tehtud kahju katmist kui ka vähemvõtete tasumist. Sama aegumistähtaeg on maksev ka otseühenduslike veoettevõtete omavaheliste nõudmiste kohta (§ 86).

§ 92. Paragrahvis 91 ettenähtud üheaastane aegumistähtaeg arvatakse:

1) tasunõudmise asjus pagasi või kauba rikke või osalise kaotsimineku eest pagasi või kauba väljaandmise päevast;

2) tasunõudmise asjus pagasi või kauba täieliku kaotsimineku eest — nende vastuvõtmise päevast;

3) rohkem- ja vähemvõtete asjus — kauba väljaostmise päevast;

4) kõigi muude nõuete asjus — sellest päevast, mil nõude aluseks olev sündmus juhtunud, kui aga sündmuse tagajärjel oli jälgimine kriminaalkohtu korras, siis kriminaalasja lõpetamise või kohtuotsuse seadusjõusse astumise päevast.

5. peatükk.

Nõudmata saadetiste müük.

§ 93. Pagasi ja kauba kohta, mis on välja võtmata, teatatakse kauba-saatjale.

§ 94. Kui 10 päeva jooksul teate ärasaatmisest arvates pole saatja saadetise kohta teinud korraldusi, siis müüakse need enampakkumisel.

§ 95. Müügist saadud summadest veoettevõtja arvab maha temale kuuluvad maksud ning ülejääk makstakse kaubakäsitajale välja nõudmise korral.

§ 96. Kui aasta jooksul müügipäevast arvates ei võeta välja müügist ülejäänud summat, siis kantakse see Eesti Punase Risti arvele.

§ 97. Rutturiknevate kaupade hoiutähtaja ja nõudmata saadetiste müügikorra määrab Teedeminister.

3. jagu.

Lõppeeskirjad.

§ 98. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Teedeministril on õigus anda määrusi käesoleva seaduse elluviimiseks.

§ 99. Kuni käesoleva seaduse maksmahakkamiseni väljaantud liinipidamise load kuuluvad ümbervahetamisele uute lubade vastu Teedeministrilt antud tähtjaks.

Uued liinipidamise load antakse välja senistes lubades ettenähtud tähtaegadeks.

§ 100. Ettevõtted, milledele antud käesoleva seaduse maksmahakkamisel reisijate ja kauba juhuveoload sõidu- ja veoautodega (§ 41), tasuvad, kui nad soovivad oma tegevust jätkata, käesoleva maksuaasta eest loa maksu Teedeministrilt antud tähtajaks järgmiselt: kui luba oli antud auto esimese registreerimise järgi Eestis kr. 25, teistel juhtudel kr. 15.

§ 101. Paragrahv 2 p. 1 ja 2 tähendatud riigiasutiste ja linnaomavalituste kohta on maksvad jõuvankritega liiniveo teostamisel käesoleva seaduse § 4, 19—35 ning 53—97 sisalduvad eeskirjad.

Tallinnas, 27. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

O. Sternbeck
Teedeminister.

394. Konsulaarmaksude seaduse muutmise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 3. juunil 1936.

I.

Konsulaarmaksude seaduses (RT 42 — 1935) ettenähtud tariifi nr. 57 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

Tariifi järjekorra nr.	Toimingu nimetus	Maksumäär
57.	a) Laeva merekõlbulikkuse või tervishoiulise järele vaatuse eest ühes vastavate tunnistuste andmisega, peale tegelikkude kulude	Kr. 15.—
	b) Vahetalituse eest julgeoleku või raadiotelegraafilise julgeoleku tunnistuse muretsemisel, samuti selle tunnistuse tähtaja pikendamise eest, peale tegelikkude kulude	Kr. 15.—

II.

Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Tallinnas, 3. juunil 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

Joh. Müller
Välisministri k.t.

395. Ravimite hinnakirja määruse muutmise määrus.

Alus: Vabamüügi apteekide korra ja tegevuse seaduse § 3 p. 3 (RT 27 — 1934) ja § 9 (RT 11 — 1936).

I.

Ravimite hinnakirja määruse (RT 21 — 1936) § 2 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 2. Edaspidised muudatused ja täiendused eelmises (1) paragrahvis nimetatud hinnakirjades teatatakse kõigile vabamüügi apteekidele Sotsiaalministeeriumi Farmaatsia inspektuuri poolt ja on apteekidele kohuslikud peale vastavate teadaannete saamist.

II.

Ravimite hinnakirja määruse § 5 kustutatakse.

III.

Käesolev määrus loetakse maksvaks 3. juunist 1936.

Tallinnas, 2. juunil 1936.

Sotsiaalminister O. Kask.

Farmaatsia inspektor H. Salasoo.

396. Riigiparkide heakorra määrus.

Antud Riigisekretäri poolt 5. juunil 1936.

Alus: Riigiparkide valitsemise seaduse § 1 muutmise seadus (RT 44 — 1936).

§ 1. Käesoleva määruse alla kuuluvad Kadrioru, Keila-Joa, Oru ja Pühajärve pargid.

§ 2. Pargid on alaliselt rahva kasutada Riigiparkide valitsuse poolt kindlaksmääratud ulatuses.

Ajutiselt või alaliselt suletud pargiosade kasutamine on lubatud pargivalitsejate eriliste lubadega.

§ 3. Parkides on keelatud ehitiste, puude, põõsaste, lillede ja muru igasugune rikkumine.

§ 4. Murul lamamine parkides on lubatud ainult Riigiparkide valitsuse poolt selleks kindlaksmääratud kohtadel.

§ 5. Lindude ja loomade ning linnupesade hävitamine on parkides keelatud.

§ 6. Koeri võib parki kaasa võtta ainult keti või rihma otsas, mille pikkus ei ületa 2 meetrit.

§ 7. Igasugune prügi maha loopimine on parkides keelatud.

§ 8. Liiklemine parkides jalgsi ja sõidukitel toimub Riigiparkide valitsuse poolt selleks määratud jalg- ja sõiduteedel.

Jalgteedel lapsevankritega liikumine on lubatud.

§ 9. Sportimine parkides on lubatud Riigiparkide valitsuse poolt kindlaksmääratud ajal ja kohtadel.

§ 10. Käesoleva määruse ja selle alusel Riigiparkide valitsuse poolt antud korralduste rikkumise järele valvavad parkide valitsejad, aednikud ja pargivalurid, kel on õigus käesoleva määruse ja korralduste rikkujaid koha peal trahvida ja vastutusele võtta Kr. kp. s. § 962 alusel.

§ 11. Käesolev määrus hakkab maksma avaldamisega.

Riigisekretär K. Terras.